

Velikonoce

-

Svatý týden den po dni

pro děti ze školky i mladší školáky

9 listů s:

úkoly

koledami

návrhy na aktivity

zajímavostmi o jednotlivých dnech

Veselou zábavu přeji

Julie a Jana

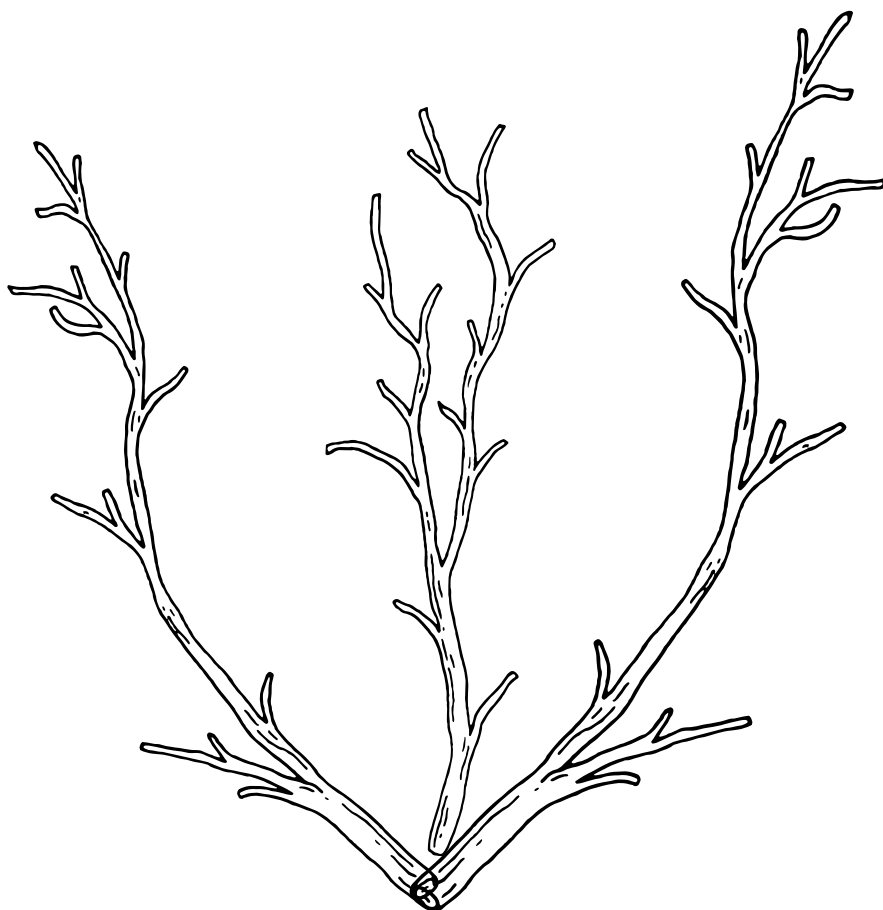

Květná neděle

Tip na koledu

Upletl jsem pomlázku,
je hezčí než z obrázku.
Všechny holky, které znám,
navštívím a vymrskám.
Než mi dají vajíčko,
vyplatím je maličko.

Úkol: Udělej z holých větvíček krásně ZELENÉ! Domaluj jim lístečky.

Tip na aktivitu:

Najděte v přírodě zelenou větvíčku, doneste ji domů a hezky ji ozdobte.

Věděli jste?

Květná neděle je poslední neděle půstu. Připomíná Ježíšův příjezd do Jeruzaléma. Slaví se už od 7. století. Před mší kněží žehnají palmové, jívové (lidově kočičky) nebo jiné zelené ratolesti. To jsou letošní výhonky stromů či keřů. Průvod věřících s ratolestmi odchází z kostela a začíná svatý týden.

Modré pondělí

Tip na koledu

Paní kmotra slyšte chásku,
přicházíme na pomlázku!
Opentlené žilky máme,
kdo nám nedá uhlídáme!
Paní kmotra nemeškejte,
barevná vajíčka dejte.

Úkol: Kostel je třeba vyzdobit MODRÝMI prapory. Najdi je mezi ostatními a spočítej.
Kolik jich je?

Tip na aktivitu:

Udělejte si s dětmi tzv. PUČÁLKU - tedy naklíčený hrách. Potřebujete NEPŮLENÝ hrách, vodu a zavařovací sklenici. Hrách přeberte a ve sklenici zalijte dvojnásobným množstvím vody než je hrachu. Postavte na světlé místo (ale ne přímé sluneční světlo) zakryté třeba fólií. Po 24 hodinách slejte zbylou vodu, hrách propláchněte a opět odložte. Třetí den už budou vidět klíčky. Naklíčený hrách opečte na másle. Hotové můžete buď osolit, nebo jíst dokonce na sladko!

Věděli jste?

Na Modré pondělí (někdy také žluté) se kostely zdobily modrým sukrem, ale nekonaly se žádné zvláštní obřady. Protože vrcholil půst, jedlo se o poznání méně. Jídlo se ani nemastilo a menší příděl jídla se nevyhnul ani hospodářským zvířatům. Hospodář přestal kouřit a šňupat tabák. Oblíbené postní jídlo, které často v pondělí přišlo na řadu, je tzv. pučálka.

Šedivé úterý

Tip na kaledu

Kdo ho zdobil? Ten má rád.
Kdo ho dostal, ten je rád.
Za vajíčko malované
z velké lásky darované.

Úkol: Děti si už dlouho nehrály s hračkami. Nechaly je na podlaze a padal na ně prach. Když maminka posbírala, aby mohla podlahu umýt, zůstaly na podlaze siluety hraček. Poznáš, kde která hračka ležela? Jedna z hraček ale na podlaze nebyla. Která to je?

Tip na aktivitu:

Vrhněte se společně do úklidu a mytí oken. A když už budou okna pěkně umytá, co je také nějak ozdobit? Víte, že se na okna dají malovat hezké (a dobře smývatelné) obrázky) bílou zubní pastou?

Věděli jste?

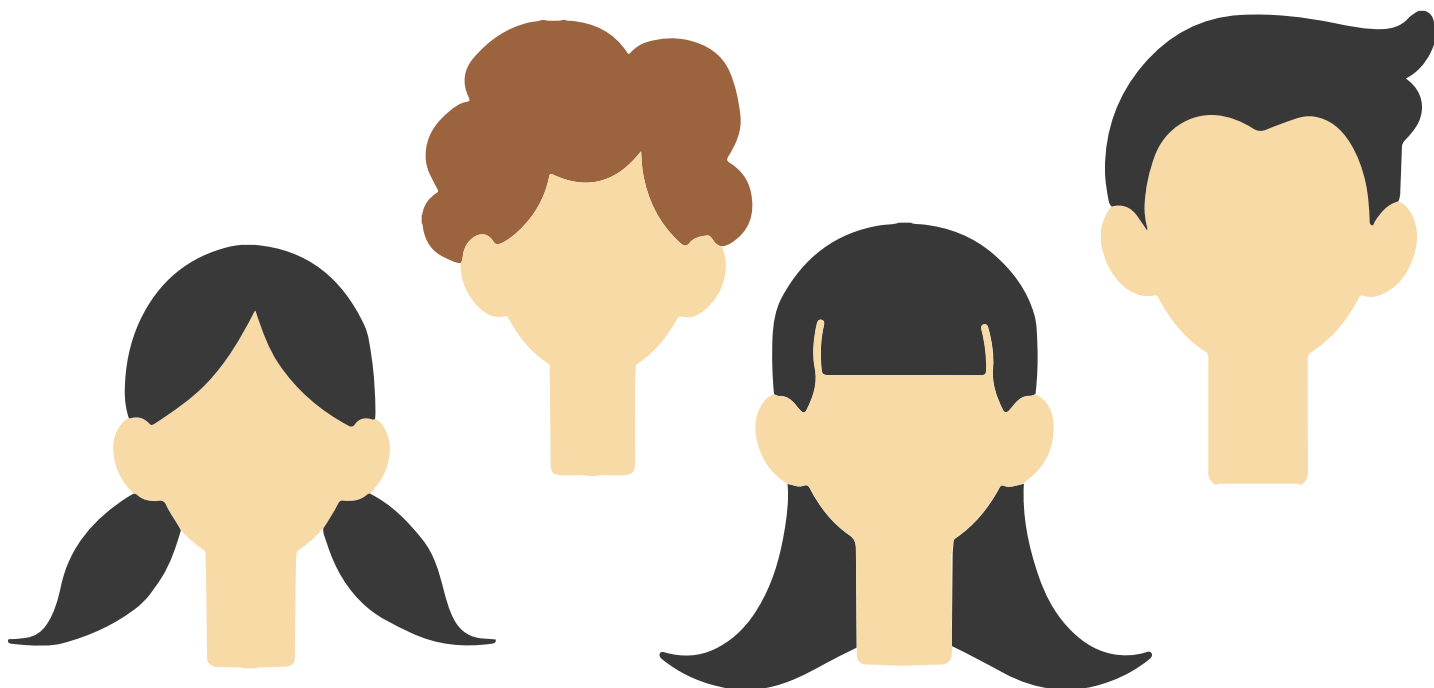
I na Šedivé úterý byl v kostelech klid. Zato doma bylo rušno. Hospodyně vymetaly prach a pavučiny ze všech koutů. V úterý se také nejčastěji myla okna. A protože ze všech domů létala oblaka šedého prachu, jak hospodyňky uklízely, dostalo úterý přezdívku šedivé.

Škaredá středa

Tip na koledu

Koleda, koleda proutek z vrby,
mlsný jazýček mě svrbí.
Koleda, koleda holoubek,
dejte něco na zoubek.

Úkol: Na škaredou středu by se nikdo neměl mračit a zlobit. Domaluj obličaje dětem tak, aby byly veselé!

Tip na aktivitu:

Můžete zkusit upéct třeba jidáše (hezký recept je například zde:

<https://www.kucharkaprodceru.cz/velikonocni-jidase-recept/>). Ale menší děti by se jistě zabavily třeba motáním jidášů z modelíny nebo slaneého těsta (potřebujete 2 sklenice hladké mouky, 1 sklenici soli a 3/4 sklenice vody).

Věděli jste?

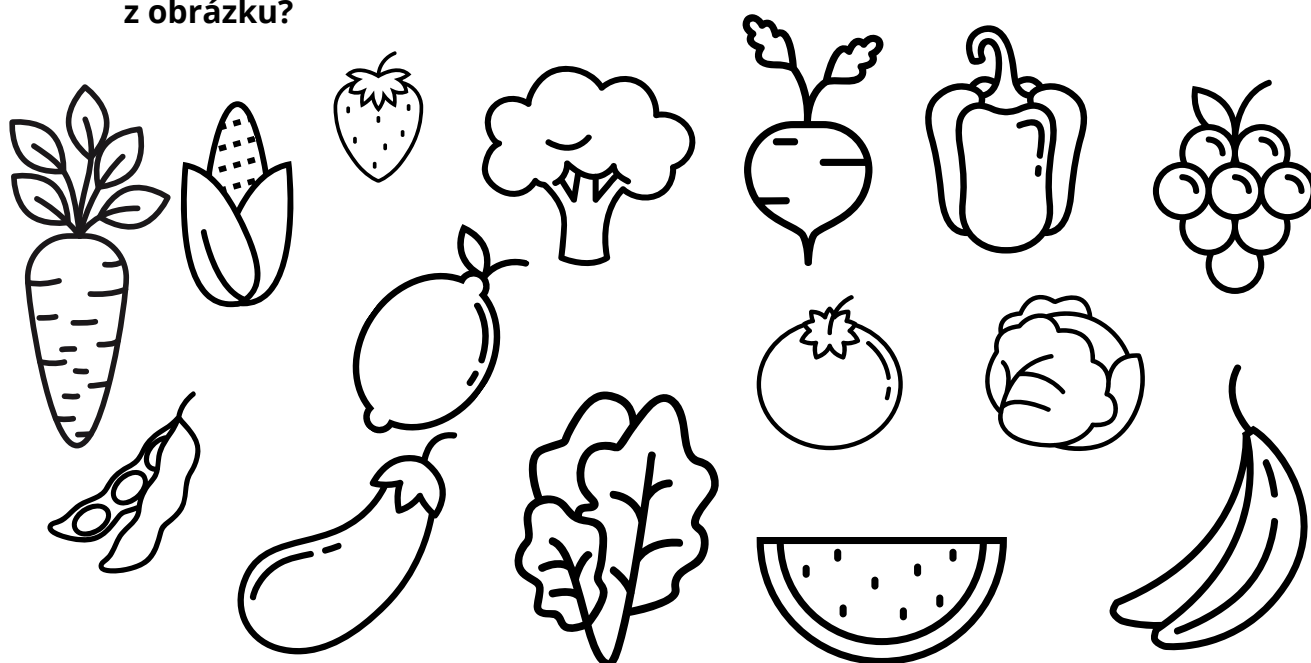
Škaredé středě se někdy také říká sazometná středa. V ten den naplno začínají Velikonoční svátky. Je to den, kdy Jidáš zradil Ježíše a prodal jej za 30 stříbrných. V tento den tradičně hospodyně chystají chutná, ale nevzhledná jídla. Třeba potrhané bramboráky. Vymetaly se komíny a pozor! Kdo se na škaredou středu mračí, bude se mračit každou středu po celý rok! Je pravý čas na pečení velikonočního pečiva tzv. jidášů.

Zelený čtvrtek

Tip na koledu

Ben, ben, ben,
blechy ven
a vajíčka do košíčka,
sem, sem, sem.

Úkol: Na tento úkol potřebuješ hlavně zelenou pastelku. Vybarvi zeleninu, která se jí na Zelený čtvrtek, protože je ZELENÁ. Znáš všechno ovoce a zeleninu z obrázku?

Tip na aktivitu:

Řehtačku si doma sami asi nevyrobíte, ale i koupená může udělat radost. A když budete mít chvíli, můžete si s dětmi popovídat, kam to ty zvony vlastně odletěly. Jakého státu je Řím hlavní město? Najdete ho na mapě? Jak je to daleko? Co je v něm za zajímavosti? Děti určitě vymyslí ještě spoustu jiných otázek.

Věděli jste?

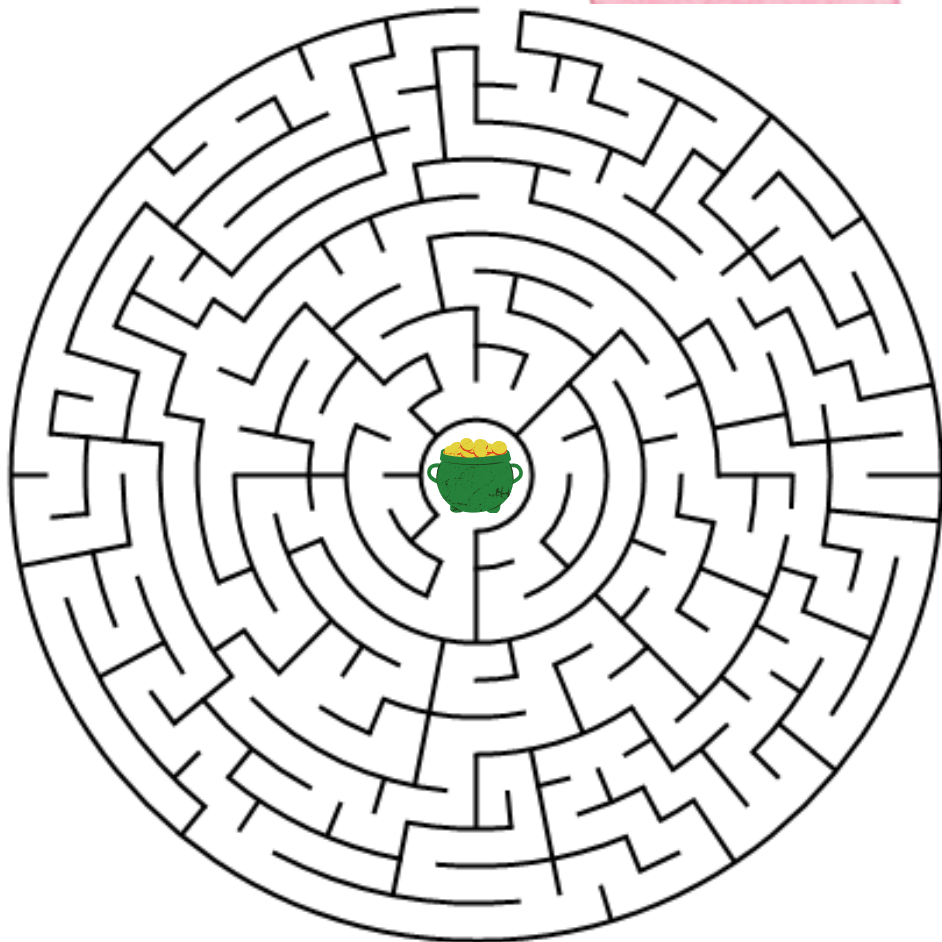
Název Zelený čtvrtek vznikl náhodou zkomolením německého názvu Greinendonnerstag na Grüner Donnerstag - odtud ta Zelená. Jinak je to pátý den Svatého týdne a připomíná Ježíšovu poslední večeři, modlitbu v Getsemanské zahradě a jeho zajetí. Je to den milosrdenství a obdarovávání. Tento den by se mělo jíst zelené jídlo (třeba špenát). Umlkají zvony (aby se rozezněly až na Bílou sobotu). Prý odlétají do Říma. Jejich zvuk v této době nahrazovaly řehtačky.

Velký pátek

Tip na koledu

O srdce jediný,
propuk se čas,
dejte mi vajíčko,
sic přijdu zas,
červený nebo bílý.

Úkol: Najdi cestu k zakopanému pokladu!

Tip na aktivitu:

Připravte dětem třeba výpravu za pokladem! Pěkně zakopaným, aby jim jej musela vydat sama země. Nebo co třeba vyčistit nějakou studánku v okolí?

Věděli jste?

Velký pátek je prakticky nejdůležitějším dnem křesťanských Velikonoc. Je to den ukřižování a smrti Ježíše Krista. Byl to den hlubokého smutku. Nesmělo se pracovat na poli, prát ani uklízet. Na Velký pátek dokonce země vydávala své poklady. Lidé se v noci ze čtvrtka na pátek modlili v sadech, chodili ke studánkám. Dokonce si myli ruce a nohy v močůvce - prý zabrání tvorbě záďer. Velký pátek je vrcholem půstu a ten den se nesmělo jíst žádné maso. V tento den se také hrají tzv. Pašijové hry.

Bílá sobota

Tip na koledu

Dejte nám vajíčko nebo dvě,
však vám jen maličko ubude.
Dejte nám grošíček nebo dva,
však vám to Pánbíček požehná.

Úkol: V kostele po západu slunce hoří hodně svíček. Všechny mají své dvojče, jen jedna hoří samotná. Najdi ji. Pozor, dvojčata můžou mít různé velikosti!

Tip na aktivitu:

Upečte s dětmi třeba beránka. Nemáte-li na něj formu, tak zkuste mazanec třeba podle receptu www.kucharkaprodceru.cz/velikonocni-mazanec-recept/. A že máte barvit vajíčka a plést pomlázky není třeba připomínat.

Věděli jste?

Na Bílou sobotu si křesťané připomínají den, kdy byl Kristus uložen do hrobu. Vrací se zvony z Říma a noční obřady přecházejí do nedělních oslav zmrtvýchvstání. Přes den se ale žádné mše ani svátosti (kromě posledního pomazání) nekonají, až se západem slunce začíná slavnost Kristova vzkříšení. Jediné místo, které zůstává v kostele osvětleno je tzv. Boží hrob. Až se západem slunce se kostely rozsvítí velikonočními svíčkami kterým se říká paškál. Na Bílou sobotu se uklízelo, bílily stěny a dokončovala se velikonoční výzdoba. Barvila se vajíčka, chlapci pletli pomlázky, pekl se velikonoční beránek či mazanec.

Boží hod Velikonoční

Tip na koledu

Koleda, koleda proutek z vrby,
mlsný jazýček mě svrbí.
Koleda, koleda holoubek
dejte něco na zoubek.

Úkol: Spočítej vajíčka připravená na pondělní koledu. Kolik jich je ve kterém košíčku? Můžeš napsat číslo, nebo pokud je ještě neumíš, za každé vajíčko udělej do okénka na košíčku čárku.

Tip na aktivitu:

Pokud ještě nemáte hotová všechna vajíčka, právě dnes je ten správný den na dodělání. A co třeba zkusit nějakou novou metodu? Barvit tradičně v přírodninách, malovat voskem, nebo naopak zkusit něco nového? Třeba žlutě obarvená vajíčka pomalovat jako "smajlíky"?

Věděli jste?

Boží hod je jeden z nejvýznamnějších církevních dnů, a proto jsou bohoslužby v tento den nejslavnostnější. Věřící na celém světě si připomínají zmrtvýchvstání Ježíše. Do kostela by věřící měl přijít v novém oblečení a donést beránka či mazanec, aby jej kněz posvětil. V domácnostech se slaví nicneděláním. I hospodyňky si mohly odpočinout, protože na Boží hod by neměly uklízet, zametat, ani mýt nádobí. Ale zdobení vajíček a pečení velikonočního pečiva je povoleno.

Velikonoční pondělí

Tip na koledu

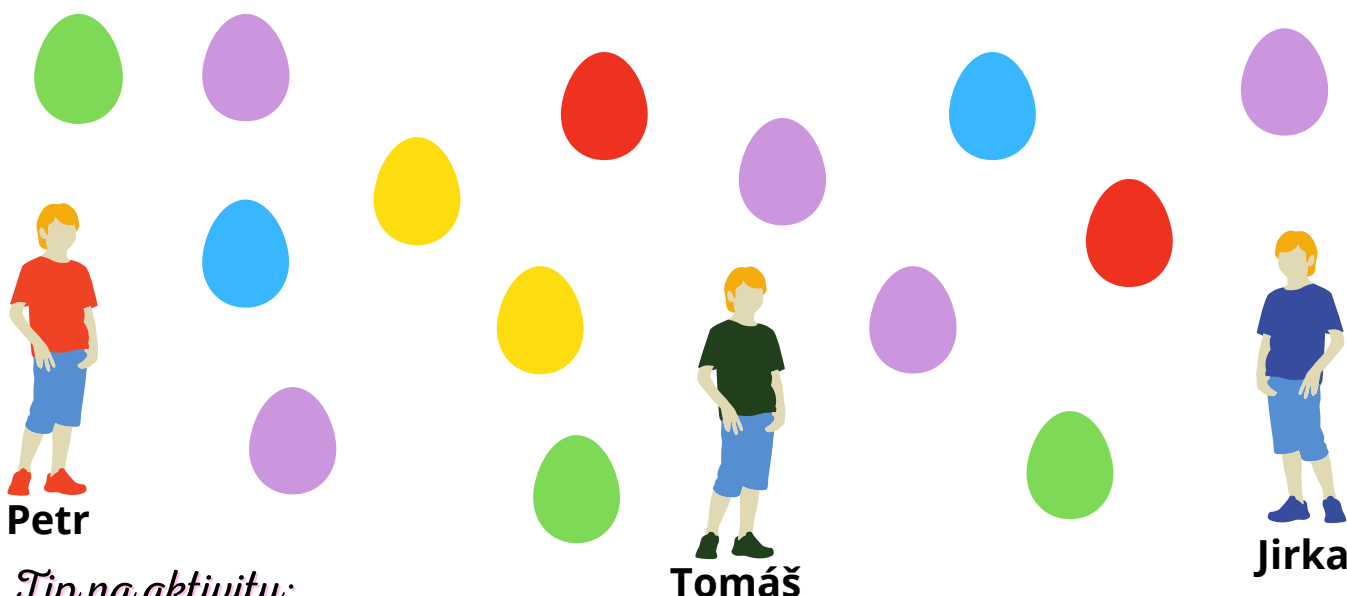
Já jdu na pomlázku,
nohy bosý mám,
posadte mě na lavici,
ať se zvohvějvám.
Pomlázky mně dejte,
nic se mi nesmějte,
ať jdu zas jinam.

Úkol: Spojte kluky s vajíčky která si vykoledovali. Jedno vajíčko cestou ztratili a nikdo z nich ho nedonesl domů. Jakou mělo barvu?

Petr donesl 2 zelené, 1 červené, 2 fialové a 1 žluté

Tomáš donesl 1 červené, 1 modré, 2 fialové

Jirka donesl 1 žluté, 1 modré, 1 fialové

Tip na aktivitu:

Samozřejmě, za normálních okolností, je program na pondělí jasný. Kluci jdou na koledu, děvčata vítají koledníky. Letos je situace jiná. Tak co třeba dětem alespoň vajíčka a dobroty poschovávat? Nebo společně vymyslete vlastní koledu!

A odpoledne pak můžete zasadit pomlázku a pozorovat jak roste. Ale než půjde do země, nechte ji pár dní ve vodě, aby pustila kořínky.

Věděli jste?

Velikonoce pro křesťany vrcholí v neděli, k Velikonočnímu pondělí už nepatří žádné zvláštní bohoslužby. Oslava se tedy vztahuje spíš k oslavám jara, která má ještě předkřesťanskou tradici. Dnes chodí chlapci a muži s pomlázkou vyšupat především mladá děvčata. Dříve našleháno dostali i dospělí muži i ženy a třeba také dobytek! Vyšlehání má zaručit mládí, krásu, zdraví i plodnost. Tu symbolizují i nabarvená vajíčka.

NAŠÍ DALŠÍ PRÁCI MŮŽETE SLEDOVAT NA

www.jaksihrat.cz

Také slovenská verze!

